

Quod tamen intellige, vt per Ruin. in conf. 52. lib. 1. vbi etiam tenet, quod valet à principio, quando nō tantum eius executio, sed etiam substantia post mortem donantis conferretur, maxime adiecta clausula, Omni meliori modo. Giach.

c Partes renunciare in sinuatiōni. De communi, atque magis communi affirmatiua, vide per Rold. conf. 39. nu. 38. Giach.

f Non inconueniens videri debet, quando nō extat d. §. renunciatio. Hic alleg. subijcere, quod de insinuatione renūciari per partes non potest per homines priuatos, ex mente Cyni, in l. si quis pro redemptione. C. de donatio.

non insinuata, non confirmabitur in aliquo, & sic prorsus corrumpit an autē sustinebitur vsque ad summam quingentorum solidorum? Resp. Salic. in d. l. donationes, la 1. post num. 3. tenuit, quod in nihilo confirmabitur; ex quo hoc casu est defectus in re, & in persona. In re, quia non fuit insinuata: in persona, quia inter coniuges nō valet donatio. Tu vero tenear contrarium, prout etiā expresse sonant verba d. l. donationes. dum dicit amplioris quantitatis, & c. & ita illud dictum Salic. est magis communiter reprobatur, vt dicit Bellon. conf. 4. post nu. 11. Et hęc etiam opin. est & quior.

Sed pone, aliquis fecit do-

nationem, quę in totum excedat summam quingentorum solidorum, sed in instrumento apposuit clausulam, quod volebat censeri plures donationes non excedentes pro singula summam quingentorum solidorum, nunquid hęc cautala proderit, ita vt donatio ipsa propter defectum insinuationis non vitietur? Respondeo quod nihil proderit tanquam facta in fraudem legis insinuationem requirentis, & ideo donatio ipsa nihilominus vitietur. Ita dicit Bart. in dict. l. Modestinus num. 10. ff. de donat. cuius opin. communiter approbatur, vt dicit Alex. in l. filiosam. §. si post nu. 25. vers. sed certe. Bald. ff. solut. matrim. quem refert Didac. lib. 2. resolut. capit. 16. post num. 4. Roman. conf. 26. post numer. 2. vbi dicit, quod hęc est omnium opin. Hanc etiam opin. dicit esse communem Soc. conf. 77. post num. 19. lib. 1. Canar. de insinat. in 2. parte, q. 25. Alias facile posset eludi dispositio legis, apponendo in donatione cuiusvis summa illam clausulam, quod nullo pacto est dicendum.

3 Sed nunquid poterunt partes renunciare in sinuatiōni? dixi infra hoc eodem lib. §. renunciatio.

QVÆSTIO XVI.

SVM MARIA.

Ex Claro.

- 1 Iuramentum an suppleat defectum insinuationis.
2 Et quid si non fuerit renunciatum insinuationi.

ADDITIONES.

a Iuramentum.] Circa istam questionem, vide per Angel. de Aret. etiam in §. Alia autem sub nu. 6. Intit. eodem. vbi arguit ad partes. & inter alia dicit se reculasse pro aliqua ex dictis opinionibus consulere ob timorem iuramenti: pro opin. tamen affirmatiua, quę fuit Ioā. An. consuluere relati Doctores in tex. vers. contrariam, & vide plene per Hippol. Rim. luff. eodem. §. primo, numero 254. vique ad numerum 281. Giachar.

Nunquid iuramentum suppleat defectum insinuationis.] Quod si donatio cum iuramento facta: etiam quoad excessum citra insinuationem subsistat iure Canonico veris est, & multarum Curiarum præiudicij confirmatum. cap. cum contingat. 28. de iureiurand. cap. quamuis. 2. de pact. in 6. Huiusque pronūciari hęc ratio reddi solet, quia tale iuramentum non tenuit contra bonos mores iuris canonici: nec contra publicam vilitatem principaliter, nec in præiudicium conscientię, & salutis æternę, argum.

QVÆST. XVIII.

Vero, nunquid Conclusio superius facta, quod scilicet quęcunque donatio excedens summam quingentorum aureorum debeat insinuari, alias sit nulla, habeat locum etiam in donatione iurata, & sic nunquid iuramentum suppleat defectum insinuationis? Resp. in hoc articulo magna fuit quandoque controuersia inter Doctores, adeo vt rix discerni posset, quę opinio esset magis communis. Nam Bald. in d. l. illud. num. 9. C. de sacros. Eccles. tenuit, quod donatio nō insinuata non confirmetur iuramento. Et hanc opinion. dixit esse communem. Barbat. conf. 16. colum. 10. lib. 2. & conf. 52. lib. 4. & inter consilia Curtij senioris conf. 66. in fin. Idem dixit Calcan. conf. 19. in fine. idem attestantem in cap. cum contingat de iureiur. Cōtrariam autem sententiam, scilicet, quod in eo confirmetur

3 Et quid si faciendā sit insinuatio. intra aliquod tempus post contractum, remissive.

Ex Additionibus.

- 1 An iuramentum defectum insinuationis suppleat.
2 Quatenus donatio non insinuata iuramento confirmetur.
3 Et quid, si faciendā sit insinuatio intra aliquod tempus post contractum remissive.

iuramento, & sic quod iuramentum suppleat defectum insinuationis, tenuit Ioan. And. in addit. ad Spec. in tit. de instrum. edit. §. porro, in vltim. Apostil. & hęc est communis opin. omniū fere Canon. vt dicit Corn. consil. 221. in littera L. lib. 1. & conf. 186. in littera H. lib. 2. quem refert Rubens conf. 59. nu. 2. & Paris. conf. 33. nume. 45. lib. 3. Socin. conf. 77. circa fin. lib. 1. & cōf. 80. nu. 1. eod. volum. quem refert Dec. conf. 536. numer. 14. Bertran. conf. 22. num. 5. lib. 2. in 2. parte, & conf. 120. nu. 6. & seq. libro 3. in 2. par. Ruin. conf. 51. nu. 18. lib. 1. Et dicit Corn. consilio 36. in littera E. lib. 3. quod ita solet communiter teneri, maxime per Canon.

Ita etiam tenere communiter Can. attestatur idem Cor. consilio 69. in littera T. lib. secundo. Hanc etiam opin. esse magis communem affirmat Clau. in l. nemo potest. numero 21. ff. de leg. 1. Ioan. de Comp. in d. l. nemo potest. quem refert Bertran. consilio trigesimo. post numerum primum, l. ib. 3. in secunda parte. Ias. consilio 51. numero tertio lib. 1. et consilio 118. num. secundo lib. 4.

alleg. l. quidā. ff. de admin. tut. & l. semper. §. conductores. ff. de iu. immun. Goueā.

dicto cap. cum contingat 28. de iureiurand. Eritā post Clarum nostrum, & Doctor. ab eo cumulatiū adductos, sentiunt Petrus Nicol. Mozzius in tractatu de donationibus, titul. de substantialibus, seu quę requirant in donat. nume. 20. Gomefius tom. 2. vari. resolut. c. 4. num. 8. And. Gail. lib. 2. obteru. 39. nu. 12. Fernand. Vafq. de success. creat. lib. 2. §. 18. requirit. 29. nu. 16. D. Bocer. in Commentar. de donat. cap. 3. nu. 78. edit. 2. And. Gerhards, decad. 7. sub quæstion. 9. Trentler. volum. 2. disput. 19. thes. 6. ad litter. F. Matth. Stephan. cēt. 2. q. 48. ad lit. C. Andr. Fachineus libro tertio controuers. iur. c. 83. & lib. 12. controuers. iur. capit. 48. Harprec.

b Contrariam autem sententiam.] Adde, atque vide etiam per Menochiū in conf. 292. sub numer. 1. vbi alios addit concordantes, qui nu. 2. cum multis sequentibus insinuatione, deinde subsequatam hanc retrotrahi ad tempus factę donationis, & præsertim in præiudicium eorū, quibus medio tempore fuit ius quęsitum, scribit. Giach.

Quando

Lib. III. §. DONATO. Quæst. XIX.

c Quando in specie fuit ipsi insinuationi renūciata.] Quatenus si donatio non insinuata confirmetur iuramento, post Clarum nostrum, explicat Petr. Nic. Mozzius. d. tit. de substantialibus, & c. nu. 21. Harprec. d. Eo casu si iuramentum appositum contra etum non confirmaret donationem.] Adde idem plane sententem Petru Nic. Mozz. d. tit. de substantialibus. & c. num. 22. vers. præterea est declaranda dicta conclusio, & c. Harprec. 97. post num. 1. eod. volum. & conf. 209. post nu. 12. eod. volum. Curt. iur. conf. 34. nu. 1. & conf. 47. post num. 8. & conf. 81. nu. 6. Paris. conf. 26. nu. 60. lib. 3. & conf. 69. num. 97. eod. volum. Ruin. consil. 159. nu. 15. lib. 4. & conf. 182. post n. 13. vers. Tertio ad hoc, lib. 1. & conf. 180. nu. 14. & seq. eod. volum. Gratus conf. 70. nu. 28. lib. 1. Bello. conf. 60. num. 19. Socin. iur. consil. 69. num. 39. lib. 1. & conf. 67. nu. 20. lib. 2. & conf. 130. nu. 19. lib. 3. Lodouic. Tesslerā in l. si inter virum, col. 5. ff. de reb. dubijs, quem refert Duen. reg. 224. in 5. limitatione. Alci. in c. cum contingat. post nu. 170. de iureiu. Crauetta conf. 118. num. 1. Apostil. ad Alex. conf. 4. sub num. 10. lib. 1. Alba. conf. 4. nu. 20. Et sic, vt vides, hęc opin. proculdubio est magis communis, à qua consulendo, aut iudicando non esset aliquo modo recedendum. Et enim maxima virtus iuramenti, idoque regulariter est seruandum, vbiunque potest seruari sine interitu salutis æternę: licet, & alias

forte magis communis opin. Legistarum esset, quod iuramentum non superet defectum insinuationis, prout attestatur Socin. in alleg. conf. 77. circa fin. lib. 1. Hodie tamen vtraque schola tam Legist. quam Canonist. in hoc concordant, quod iuramento confirmetur. Et ita hanc esse communem, & apud Legistas, & Canonistas canonizatam opin. attestatur Ripa lib. 1. respon. cap. 5. post num. 2.

Retenta igitur conclusione, quod scilicet donatio non nisi iurata confirmetur iuramento scire debes, quod illa intelligenda est, vt procedat, quando in specie fuit ipsi insinuationi renūciatum. Potest enim cum iuramento illi renūciari, vt dixi infra hoc eod. lib. §. renunciatio. Sed si non fuit renūciatū insinuationi, tunc donatio ipsa non confirmatur iuramento. Et hęc est opin. Legistarum, & Canonistarum, vt dicit Corn. conf. 69. in littera O. libro 2. à qua licet forte consulendo, aut iudicando non esset recedendum, tamen in pūcto iuris non transiret sine difficultate. Videtur enim pariter militare idem fauor animę, super quo se principaliter fundare videntur DD. superius allegati.

Sias etiam, quod hęc conclusio, quod scilicet donatio iurata valet, non obstante defectu insinuationis, procedit, vbiunque insinuatio ex forma legis vel statuti deberet in teruenire in ipso actu donationis: sed si lex, vel statutum requireret donationem ipsam insinuari intra certum tempus, puta infra mensem à die celebrati contractus, vel huiusmodi, eo casu iuramentum appositum contractui non confirmaret donationem, vbi non esset insinuata infra illud tempus à statuto prefixum. Ita dicit Feder. de Sen. in vulgato suo cōf. 181. & est communis conclusio, vt attestatur Curt. iur. cōf. 141. num. 22. Nam iuramentum regulatus secundum tempus contractus: & ideo si postea superueniat causa, ex qua contractus annullatur, non potest virtus iuramenti ad illius confirmationem extendi.

QVÆSTIO XIX.

SVM MARIA.

Ex Claro.

- 1 Donatio omnium bonorum presentium, et futurorum valeat.
2 Communis opinionis magna auctoritas.
3 Quicquid naturale, & legibus permissum est, id semper in infinitum intelligitur concessum.
4 An, & quatenus per donationem omnium bonorum, ius testandi tollatur.
5 Donator quatenus conueniatur.
6 Donatio quomodo interpretanda.
7 Alimentis renunciari non potest.
8 In omnium bonorum donatione non veniunt nomina debitorū, siue iura, & actiones.
9 Nunquid donatio hereditatis valeat.

ADDITIONES.

Nunquid valeat donatio omnium bonorum.] Donatione omnium bonorum, presentium, & futurorum, nullam esse, communis Interpretum Schola affirmat; vti hic ex Claro, & Giachario, alijque compluribus per eos citatis, constat. Cui opinioni subscripserunt non inulti, post alios, quos laudant, Petrus Nic. Mozz. in tract. de donationib. sub tit. de reb. quę donari possint, vel non num. 6. Fachin. lib. 6. controuers. iur. cap. 87. Alex. Trentacinq. lib. 3. resolu. 3. de donat. Modestini. Pistonis lib. 2. conf. 19. numer. 1. Gutierrez. in tract. de iuramento confirmatorio, part. 1. cap. 11. numer. 16. & Olemannus ad disp. 12. Giphani, nu. 2. Et si vero comm. opin. magna est auctoritas, & ab ea in iudicando non facile recedendum, arg. l. 1. in princ. vers. sane crebrior apud veteres opinio. ff. de offic. quęstor. leg. athletas. 4. in princ. ibi, & generaliter ita omnes Iul. Clar. Sentent. Pract. Ciuil.

opinantur. ff. de his, qui not. infam. l. ita vulneratus. §. 1. in princ. ibi, dicitur vulgo. ff. ad leg. Aquil. attamen sententia contraria, vt pote expressis legum textibus suffulta, vter censetur. l. si quis argentum. §. 5. ff. de si quis vniuersitatis. 4. & §. seq. C. de don. l. si vnquam. 8. C. de reuoc. don. l. oēs. 17. §. 1. ff. q. in fraud. creditor. l. si totas. bnorum? Respond. quod 3 5. C. de inoff. donat. Quę donatio omnium bonorum leges in re presentia, & presentium, & futurorum 4 unt. Quin si quicquid naturale, quicquid concessū, & permissum est legibus, id semper, & in infinitum intelligitur, & concessū, & licitū, nisi in quantū vicissim à legib. & morib. est restrictum arg. l. Gracchus. 4. C. ad l. Iul. de adult. At nos posse donare res nostras est naturale. §. per traditionem. 40. Inst. de rer. diuis. & legib. concessum. tot. tit. ff. & C. de donat. l. in re mandata. 2. l. C. mandati. l. nemo. 9. C. de iudicis. c. vn. per quos fiat inuest. 2. F. 3. Ergo & semper, & in infinitum donare possimus, nisi in quantum à legibus hoc ius reperitur restrictum. Iam vero nullibi in toto iure legitur ius donandi

mandi restrictum ad omnia presentia tantum bona: quasi scilicet omnia presentia, non etiam futura donare possimus.

4 Nec mouet, quod Doctores obijciunt; per talem donationem ius testandi, & sic publicum tollitur, si qui testam. facere possit, quod tamen maxime aduersum sit legibus, & contra bonos mores, l. pactum, §. C. de pact. Donator namque in id tantum, quod commodum facere potest, conuenitur: nec illi alimenta necessaria vi tate auferuntur, ne egeat.

6 Semper tamen quippe ita est interpretanda donatio, ne donator liberalitate sua inops factus periclitetur, l. inter, §. si. & l. ne liberalitate, §. ff. de re iudic.

7 Quinimo alimentis renunciarum non posse, tradunt Decius in l. iura, §. ff. de regul. iur. Trentacinq. lib. 1. resol. 2. de aliment. n. 15. Quare licet quispiam omnia & presentia, & futura bona donarit: adhuc tamen de alimentis, hoc est cibarijs, vestibus, lectis medicinis, habitatione, potionibus, suppellectile, &c. testari poterit, l. legatis, §. ff. de aliment. legat. leg. obligatione, §. 6. & l. seqq. ff. de pignori.

8 & hypothec. Quia & in omnium bonorum donatione non venire nomina debitorum, siue iura, & actiones directas, quae offibus donatoris adhaerent, docuerunt Menochius l. 1. conf. 47. numer. 2. & And. Gail. lib. 2. obser. 11. numer. 10. alij, ab ijs memorati. Proinde de his quoque donator testamentum facere poterit. Et ita tenent Alciatus ad l. fin. numer. 72. C. de pact. Corasius lib. 6. Miscellan. iur. ciuil. cap. 17. Vaudus lib. 1. quaest. 31. Mascard. de probat. vol. 3. concl. num. 20. Matth. Stephani cent. 2. q. 47. ad littera B. Arumaus Exercit. Instit. 6. th. 15. D. Collega Boccer. in comment. de donationibus capitol. 3. numer. 39. cum seqq. edit. 2. Anto. Faber. part. 2. de errorib. pragmat. decad. 48. error. 6. huiusque perpetuus affecta, & assertor Schiffordegherus lib. 1. tract. 13. q. 1. & seqq. & nouissime Quirinus Ku-

nihil b valet. Solet ad hoc allegari l. stipulatio hoc modo concepta, ff. de verbor. oblig. & hęc est communis opin. vt dicit Bal. in cap. in presentia, n. 36. de proba. quem refert Episcopus Loazes in suis allegatio. pro Marchione Velez, fol. 210. num. 4. Imol. in Rubr. extra, de testam. post num. 15. vers. Quid autem. Rom. consil. 171. num. 1. vbi dicit, quod hęc est communis opin. siue huiusmodi donatio fiat in actu testandi, siue per viam contractus. Idem dicunt Scribentes in l. stipulatio hoc modo concepta, ff. de verbor. oblig. & in specie Alex. numer. 16. & Iason numer. 20. Aret. conf. 54. post n. 2. vers. circa secundum. Abb. conf. 48. numer. 1. in fin. lib. 2. Corn. consil. 176. in littera N. lib. 1. & consil. 238. in littera L. lib. 3. & consil. 252. in prin. eod. volu. Guido Papae conf. 314. numer. 4. Iason in l. licet. numer. 25. C. de pactis. Deci. in dict. l. si. numer. 30. C. de pactis. & in d. cap. in presentia. in 7. notabil. de probatio, & consil. 30. num. 1. & 2. & consil. 203. post num. 2. et consil. 251. num. 1. & consil. 655. nu. 7. Purpurat. in d. l. fin. num. 238. in fin. Curt. iun. consil. 25. num. 1. Gratus consil. 70. numer. 1. lib. 1. Ripa lib. 3. responsum, cap. 14. numer. 1. Io. Dilect. de arte testandi, titul. 10. caut. 2. post numer. 1. Duen. reg. 216. in princ. Ratio est, quia ex tali donatione quis sibi adimeret facultatem testandi, quod leges maxime abhorrent; sicut etiam in simili videmus, quod donatio facta in penam mutationis testamenti non valet, vt dixi supra lib. prox. §. testamentum. questione 95.

2 Et ex hac ratione imprimis infertur, quod vbi cuncti ex donatione omnium bonorum quis non adimeret sibi facultatem testandi, talis donatio vique valeret: puta, si quis non donauerit omnia bona sua presentia, & futura, sed bona sua presentia tantum. Et ita communiter concluditur, vt ait Ruin. consilio 178. numero tertio, error. 6. huiusque perpetuus affecta, & assertor Schiffordegherus lib. 1. tract. 13. q. 1. & seqq. & nouissime Quirinus Ku-

Alexand. in dict. l. fin. post numerum tertium. Claud. in l. pactum. num. 4. C. de pactis. Poterit enim donator aliqua bona post donationem acquirere, & de illis testari.

3 Eademque ratione, si quis simpliciter donauerit bona sua, valebit talis donatio: & ita tenent omnes, vt ait Corn. consil. 152. in littera D. libro tertio. In huiusmodi enim donatione simpliciter facta, non veniunt bona postea quaesita, secundum opinionem omnium Doctor. vt dicit Bello. consilio quinto, in princ. subdens, quod hęc opinio est adeo sumpta, vt quasi videatur audax temeritas vel le contrarium tenere. Poterit ergo donator de istis bonis postea quaesitis disponere, & testari.

4 Idem dicendum est, vbi quis etiam verbis vniuersaliter conceptis donasset omnia bona sua: adhuc enim in tali donatione non veniunt bona futura, & ideo valebit donatio. Ita sentit gloss. in dict. l. fin. in verbo, Accommodauerit. quam sequuntur communiter Doctor. vt ait Decian. consilio 225. numero 4. in fin. & hanc conclusionem dicit esse communem Ias. consilio quinto, columna secunda, versicul. Sed praemissis lib. 3.

5 Pariter etiam, si quis donauerit omnia bona sua mobilia, & immobilia, valebit talis donatio. Et est communis opin. vt dicit Ias. in dicto consilio quinto columna tertia, versicul. Secundo pro ista. libro tertio. Decian. consil. 414. numer. 10. Nam praeterquam quod in huiusmodi donatione non veniunt bona futura; certum est, quod secundum magis communem sententiam in donatione omnium bonorum mobilia, & immobilia non veniunt iura, & actiones, vt attestantur Doctorum allegat. & sic non est donatori adempta facultas testandi.

6 Sed quæro, nunquid valeat donatio ab aliquo simpliciter facta sua hereditatis? Respon. in hoc articulo varia fuerunt opin. Doctor. nam aliqui tenuerunt, quod talis donatio valeat: & hanc opin. dicit esse communem Purpurat. in d. l. fin. num. 245. C. de pactis. Contrariam autem sententiam, scilicet,

bachius centur. 2. quaest. iur. illustr. decur. vltim. quaestio. 1. alijque complures. Et huc quoque pertinent, quae annotauimus part. 1. Disputatorium nostrar. ad Institut. disput. 18. assert. 16. & seq. Harprec.

b Nihil valet. Vide ad hanc communem opinionem sex ampliationes per Duen. regul. 219. cum duobus ampliationibus; similes sunt sex limit. datae per Deci. in l. fin. C. de pact. & decem per Cagnol. ibid. à num. 238. vique ad num. 272. Item donatio omnium bonorum haud potest fieri ab existente in articulo mortis, per Cagnol. in d. l. fin. num. 227. valet tamen, quando sit ecclesiae per Deci. in consilio 488. Ias. consil. 169. volume quarto Alexand. in consil. 152. lib. 6. Ruin. in consil. 182. vol. 1. Fallit tamen hoc, vt per Ruin. in consil. 128. vbi sequitur: quando quis dedicauit omnia Ecclesiae, & ille, qui dedicauit ad dedicationem non habebat mandatum. Item an procedat in donatione tacita, atque praesumpta? Vide per Tiraq. de legib. conuubi. fol. 142. 176. 178. Item donationem omnium bonorum si quis fecerit, quia donataris prius accepit aliqua bona, vt toto tempore eius vitae gauderet, restringitur solum ad illa bona donatarij, non etiam ad alia bona donantis, per Roman. consilio 284. triplici ex fundamento. Giach.

c Non veniunt iura, & actiones. Ad idem per Franc. Aret. in consil. 54. & Cagnol. in l. fin. numer. 355. C. de pact. Giach.

d Suae hereditatis. Quamuis donatione omnium bonorum iure valeat, vt haec enus est ostensum: nemo tamen hereditate alicui donare potest. l. cum donationis §. 4 C. de transactionib. Huiusque ratio est: quia hereditas

reditas, vel Testamento, vel lege defertur, non conuentione partium. l. prim. ff. de petit. heredit. l. pactum quod dotali. §. 5. & l. finali. C. de pactis, l. hereditas, §. 5. Cod. de pactis conuentis, &c. Idque copiosius explicuimus ad princ. tit. Instit. de heredit. quae ab intest. def. num. 4. & sequentibus. Eandem opinionem, post Clarum hic, & alios, comprobat Fachin. d. lib. 6. cap. 94. & Boccer. d. c. 8. nu. 46. Harprec.

e Non valeat. Donatione tamen de dimidia hereditatis valet per Alban. conf. 4. nu. 32. Item, quod in donatione omnium bonorum mobilium, & immobilium non veniant iura, & actiones, nec nomen debitoris, vide per Natt. in consilio 146. numer. 13. & 14. Item si quis dicat, dono tibi hereditatem meam, quod valeat donatio, & intelligitur de bonis presentibus, vt actus valet? vide pulcherrime per Crauet. consil. 139. numer. 6. Giach.

f Presentium, & futurorum. Item quod talis donatio valeat, si non interuenit cessio respectu iurium & actionum, vide per Nattam consilio 146. nu. 15. Giach.

g Reseruauit sibi aliquid. Item quod donatio omnium bonorum presentium, & futurorum reseruata certa quantitate, vel re, valet: commune dixi in collecta mea communi

scilicet, quod imò talis donatio non valeat, tenuit Bart. in d. l. fin. nu. 14. Et hanc dicit esse magis communem Cagnol. in d. l. fin. n. 223. & seq. Duenmas in d. regula 219. in 4. ampliat. quae mihi etiam magis placet. Cum enim nomen hereditatis comprehendat omnia bona, quae quis tempore mortis suae relinquat: non videri deo quomodo dici possit per donatori facultatem testandi.

7 Sed quid si quis faciat alteri donationem causa mortis omnium bonorum suorum presentium, & futurorum, nunquid talis donatio valebit? Respon. quod valeat donatio omnium bonorum, post mortem collata. Ita tenet gl. in d. l. fin. in verbo Accommodauerit. DD. vt ait Dec. in consil. 578. nu. 7. in fin. Ita etiam communiter teneri attestat Imol. in Rub. extra, de testam. num. 5. Ias. in d. conf. §. col. 6. vers. Non obstat tertium. lib. 3. Curt. iun. consil. 81. num. 3. Poterit enim donator, ipsa donatione non obstante, alium heredem instituere, qui licet teneatur postea donatario dare iuxta conuenta in donatione, poterit tamen retinere Falcidia, &c.

Secundo principaliter ex ratione superius posita, quod scilicet donatio omnium bonorum non valet, ne quis eo modo amittere possit facultatem testandi infertur, quod si do-

nator in huiusmodi donatione reseruauerit sibi aliquid pro facultate testandi, donatio ipsa valebit. Ita dicit Bart. in d. l. stipulatio hoc modo concepta. num. 6. & est communis opin. vt dicit Soc. iun. consil. 142. nu. 39. lib. 1. Talis enim donatio non tollit in totum, sed solummodo restringit testandi facultatem: intellige tamen, vt illud, quod reseruatur, non sit quid minimum, sed saltem excedat vigesimam partem illius patrimonij, qd donatur.

9 Sed pone, quod donator sibi reseruauerit vsumfructum bonorum suorum, nunquid stante hac reseruatione donatio sustinebitur? Respon. aut testator reseruauit sibi vsumfructum hoc expresso, vt de eo posset in vita disponere, & non valet donatio. Ita consilij Bartol. conf. 76. incip. Pater filio, & ita frequentiore calculo receptum est, vt ait Didac. libro 3. resolut. c. 12. numer. 3. Ad hoc enim, vt donatio omnium bonorum valeat, oportet, quod illud, quod donator sibi reseruauit, sit eius conditionis, vt de eo testari possit. Et hęc est communis sententia, vt ait Didac. in d. cap. 12. circa fin. Aut verò donator sibi simpliciter reseruauit vsumfructum, & tunc communis opin. est, quod donatio ipsa valeat. Et licet Paul. de Castr. in d. l. fin. nu. 10. Cod. de pactis. tenuerit contrarium, scilicet, quod imò non valeat: tamen contra eum est communis sententia, vt attestatur Didac. in d. c. 12. num. 4. quam etiam dicit receptam esse apud Regni Hispaniae suprema tribunalia. Quae multo magis procederet, vbi expresso donator sibi vsumfructum reseruaret cum facultate de eo disponendi tam inter viuo, quam in vltima voluntate.

mun. opin. in verb. donatio. nu. 27. Giach.

h Vsumfructum. Item commune, & fufius vide eadē collect. mea. d. verb. donatio. num. 31. & fufinetur donatio omnium bonorum cum reseruatione vsumfructus, quando fructus haud sunt tenues. Vide per Crauet. in consil. 22. verum generaliter donatio omnium bonorum presentium, & futurorum, cum reseruatione vsumfructus, non valet: per Decium consilio 30. & 203. column prima. & in l. fin. C. de pactis, & ibi per Cagnol. qui declarat, quomodo debeat fieri ista reseruatio ad hoc, vt operetur, num. 239. per Boer. decil. 204. num. 45. & decil. 353. vide per Natt. consil. 146. in 4. dub. Quid si esset reseruatus vsumfructus cum iuramento? vide per Cotin. cōf. 176. vol. 2. dixi in reg. iur. contra. Giach.

i Testari possit. Adde commune etiam per Rol. conf. 93. sub numer. 3. vbi plene alios concordantes allegat. Giach.

QV AESTIO XX.

SVM MARIA. Ex Claro.

- 1 Donatio omnium bonorum an valeat si sit iurata.
- 2 Donatio omnium bonorum presentium, et futurorum nunquid annulletur in totum, an autem pro parte tantum.
- 3 Donatio omnium bonorum facta ecclesiae, an valeat.
- 4 Donatio reciproca omnium bonorum facta inter fratres, vel socios an valeat.

Ex Additionibus.

- 1 An valeat omnium bonorum donatio iurata: vel pia causa facta: vel reseruato vsumfructu, aut re quadam alia ad testandum sufficiente, remissive.

ADDITIONES.

QV AEST. XX.

1 Etiam si sit iurata. Item quod donatio omnium bonorum presentium, atque futurorum valeat, nec validetur iuramento commune, fufius vide in coll. mea comm. opi. in verb. donatio, nu. 28. & 30. vbi etiam habes nu. 29. 31. 32. quibus cass-

Estat nunc, vt nonnullas Quaestiones in hoc proposito occurrentes breuiter explicemus: & in primis quæro, an con-

clusto in proxima quaestione superius facta, quod scilicet donatio omnium bonorum nihil valet, habeat locum, etiam si talis donatio sit iurata? Respondeo, quod sic. Nam huiusmodi donatio, cum auferat homini liberam testandi facultatem, censetur contra bonos mores, & ideo non

bus valeat. Dicit tñ Natt. conf. 453. nu. 16. quod licet donatio omnium bonorum presentium, & futurorum haud valeat, tamē si sit iurata, quod valebit in presentibus, non in futuris, & citat concord. Giach.

Si talis donatio sit iurata. Cum ex Additionibus, & notatis ad Quaestio-